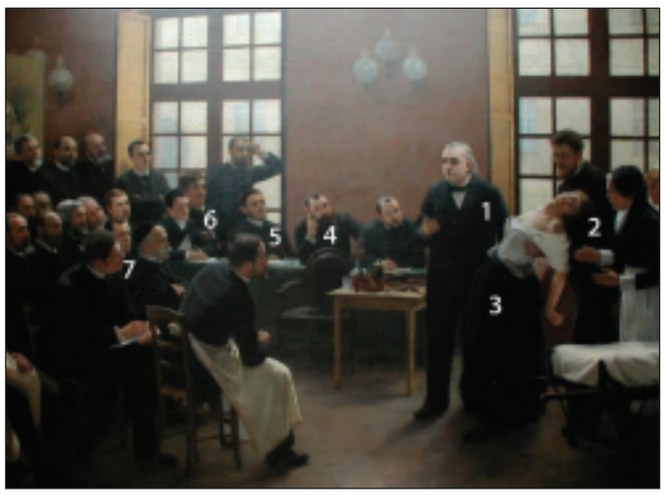
proLékaře.cz | 6.11.2026

Webové okénko

Vážené čtenářky a čtenáři,
před několika lety při vcelku náhodné procházce po Paříži jsem zabloudil do jedné z budov bývalé Sorbonny. Na prázdné chodbě mě zaujal vysoko visící žánrový obraz, u kterého byl podrobný popisek zobrazených osob. Plátno jsem si vyfotil a až doma jsem zjistil, že jde o slavný obraz francouzského malíře Pierre-André Brouilleta (1857–1914) s názvem Klinická přednáška v Salpetriere (Une Leçon Clinique a la Salpetriere, 1887), v některých katalozích nazývaný také Klinická přednáška s doktorem Charcotem v Salpetriere. Díky internetu jsem se také dozvěděl, že tento obraz již byl předmětem stovek medicínsko-historických analytických studií a esejů a také to, že můj snímek je asi kopií originálu, který je v muzeu v Nice. Na obraz jsem si nedávno vzpomněl při přípravě přednášky, která se hemžila eponymicky pojmenovanými chorobami. Pro oživení jsem přidal uvedený obraz do prezentace včetně krátkých životopisných dat jednotlivých zobrazených aktérů, slavných neurologů minulosti (na přiloženém obrázku jsou označeni jen ti nejznámější). Proto bych se chtěl s Vámi v tomto čísle podělit o své zkušenosti, co zajímavého lze na internetu nalézt z oboru historie neurologie a medicíny.

Obr. Pierre-André Brouillet: Klinická přednáška v Salpetriere 1887.

1. Jean-Martin Charcot, 2. Joseph Babinski, 3. Blanche Wittmann, 4. Georges Gilles de la Tourette, 5. Piere Marie, 6. Edouard Brissaud, 7. Henri Parinaud (foto S. Voháňka).

Historie neurologie na Wikipedii

http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_neurology

Stručný text s řadou odkazů na další hesla Wikipedie.

Hodnocení: obsah ❷, grafika ❷

Milníky historie neurověd

http://faculty.washington.edu/chudler/hist.html

Chronologicky uspořádaná soustava hesel s prolinky na další reálie a postavy historie medicíny na stránkách Washingtonovy univerzity.

Hodnocení: obsah ❷, grafika ❸

Karolinska institutet

http://www.mic.ki.se/History.html

Vyčerpávající seznam odkazů na stránky medicínských muzeí a weby zabývající se historií medicíny. Uspořádáno jak chronologicky, tak podle jednotlivých nemocí nebo kulturních okruhů (tradiční čínská medicína, egyptská medicína atd).

Hodnocení: obsah ❶*, grafika ❷

Slovník medicínských eponym („Po kom se to jmenuje?“)

http://www.whonamedit.com/

Abecedně seřazená jména s několika stručnými životopisnými daty. Ke každému jménu je přiřazen seznam příznaků, syndromů, chorob a jevů, která nesou jméno autora. Připojen je i krátký popis a zdrojová bibliografie. Velmi užitečné k rychlé orientaci: přinejmenším, zda se jedná o muže či ženu nebo zda je Hoffmannův reflex pojmenován podle téhož člověka jako Werdnigova-Hoffmannova choroba apod.

Dále lze vyhledávat podle medicínských kategorií a země původu (odkaz Česká republika, resp. české země obsahuje jména 25 osob, o nejvíce pojmenování se zasloužil Jan Evangelista Purkyně). Zvláštní kategorií jsou ženy v medicíně.

Hodnocení: obsah ❶, grafika ❷

MUDr. Stanislav Voháňka, CSc., MBA
Neurologická klinika LF MU a FN Brno
e-mail: svohanka@fnbrno.cz

Také většina významných časopisů má pravidelné rubriky zaměřené na historii neurologie, nemocí nervového systému a slavných osobností (např. Neurology, www.neurology.org/cgi/collection/history_of_neurology, Neuromuscular disorders, www.journals.elsevierhealth.com/periodicals/nmd). Bohužel většinou nejsou volně přístupné, lze ale využít přístupu cestou některých informačních zdrojů univerzity, nemocnice nebo Národní lékařské knihovny. Také na významných kongresech (např. EFNS, http://www.efns.org) jsou pravidelně organizovány neurohistorické sekce a paralelní společenský program zaměřený na historii medicíny.